



Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
U 1134/05
15.12.2005. godina
Beograd

U IME NARODA

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Snežane Živković, predsednika veća, Mirjane Ivić i Nevene Milojčić, članova veća, sa savetnikom Vesnom Karanović, kao zapisničarem, odlučujući u upravnom sporu po tužbi tužioca Preduzeća "AA", protiv rešenja Savezne uprave carina iz Beograda, 01/1 broj U/II-1104/4-01 od 11.12.2002. godine, u predmetu carina, u nejavnoj sednici veća održanoj dana 15.12.2005. godine, doneo je

P R E S U D U

Tužba SE UVAŽAVA i PONIŠTAVA rešenje Savezne uprave carina 01/1 broj U/II-1104/4-01 od 11.12.2002. godine.

O b r a z l o ž e n j e

Osporenim rešenjem odbijena je žalba tužioca izjavljena protiv rešenja Carinarnice Surčin broj U/I-1174/01 od 23.07.2001. godine, kao neosnovana. Rešenjem prvostepenog organa od 23.07.2001. godine odbijen je zahtev tužioca za povraćaj carine i drugih uvoznih dažbina za robu uvozno ocarinjenu po JCI-J1 broj 4216 od 01.09.2000. godine, CI Terminal Beograd, kao neosnovan.

Tužilac je 06.02.2003.godine podneo tužbu Saveznom sudu koju je Sud Srbije i Crne Gore, u skladu sa članom 12. stav 2. Zakona za sprovođenje Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora ("Službeni list SCG" broj 1/03) i članom 129. Zakona o Sudu Srbije i Crne Gore ("Službeni list SCG" broj 26/03) kao predmet Saveznog suda Us 149/2003, ustupio na nadležnost Vrhovnom sudu Srbije.

U tužbi, kojom je pokrenuo upravni spor tužilac pobija zakonitost osporenog rešenja, ističući da je tuženi organ u ponovnom postupku postupio suprotno presudi Saveznog suda Us.1034/2001 od 30.09.2002. godine, jer je ponovo zauzeo pogrešan pravni stav da tužilac nema pravo na povraćaj carine i drugih uvoznih dažbina, odnosno posebne takse za uvezenu robu, a koju je platio putem kompenzacije. Ovakav stav je pogrešan i suprotan Zakonu o obligacionim odnosima koji, kao jedan od načina prestanka obaveza, predviđa kompenzaciju, te suprotan Zakonu o platnom prometu, koji kao jedan od načina plaćanja međusobnih obaveza takođe predviđa kompenzaciju. Predlaže da sud tužbu uvaži i osporeno rešenje tuženog organa poništi, jer je isto doneto suprotno odredbi člana 61. Zakona o upravnim sporovima.

U odgovoru na tužbu Ministarstvo finansija Republike Srbije, Uprava carina, kao pravni sledbenik donosioca osporenog rešenja Savezne uprave carina, u smislu člana 13. Zakona za sprovođenje Ustavne povelje državne zajednice Srbija i Crna Gora i člana 4. Zakona o ministarstvima

("Službeni glasnik RS" broj 19/04, 84/04) ostao je pri svim razlozima iz osporenog rešenja, pa je predložio da sud tužbu odbije kao neosnovanu.

Ocnom navoda tužbe, odgovora na tužbu kao i celokupnih spisa predmeta ove upravno - pravne stvari, Vrhovni sud Srbije je našao:

Tužba je osnovana.

U postupku koji je prethodio donošenju osporenog rešenja, a u izvršenju presude Saveznog suda Us.1034/2001 od 30.09.2002. godine, tuženi organ je ponovo razmotrio žalbu izjavljenu protiv rešenja prvostepenog organa od 23.07.2001. godine i utvrdio je da je po JCI J1 broj 4216 od 01.09.2000. godine, ocarinjena roba () sa šifrom namene uvoza 02 na koju je izvršen obračun carine i drugih uvoznih dažbina koje dažbine su plaćene putem kompenzacije. Zbog toga, imajući u vidu mišljenja Saveznog ministarstva finansija broj 3/2-08-0038/2001 od 27.08.2001. godine i broj 3/2-08-0085/2002 od 14.03.2002. godine po kojima nema pravnog osnova za povraćaj više obračunate carine i drugih uvoznih dažbina koje su plaćene putem kompenzacije, osporenim rešenjem odbijena je žalba tužioca izjavljena na napred navedeno rešenje prvostepenog organa od 23.07.2001. godine, kao neosnovana. Odredbom člana 5. stav 1. tačka 2. Zakona o platnom prometu ("Službeni list SRJ" br.24/98 ... 71/2001), između ostalog, je propisano da Narodna banka Jugoslavije organizuje obračunska mesta i obavlja dnevni i povremeni obračun između nosilaca platnog prometa i učesnika u platnom prometu (kliring, kompenzacija i dr.) i vrši prenos sredstava između nosilaca platnog prometa. U tom smislu odredbom člana 20. istog zakona propisana je mogućnost neposrednog izmirenja međusobnih novčanih obaveza učesnika u platnom prometu, između ostalog prebijanjem (kompenzacijom). Kako navedenim tada važećim Zakonom o platnom prometu nije predviđeno da se izmirenje obaveza ne može vršiti putem kompenzacije, to je, po oceni ovog suda, činjenica da je tužilac plaćanje posebne takse na uvezenu robu izvršio putem kompenzacije irelevantna u odnosu na zahtev tužioca. Način plaćanja navedene dažbine putem zakonske, ugovorne ili sudske kompenzacije ne može

uticati na osnovanost zahteva tužioca za povraćaj neosnovano naplaćene dažbine. Pri zauzimanju ovog stava sud je imao u vidu da je zakonodavac i naknadno, novim Zakonom o platnom prometu ("Službeni list SRJ" broj 3/02, 5/03 i "Službeni glasnik RS" broj 43/04), predvideo u odredbi člana 46. stav 3. izuzetke od izmirenja međusobnih novčanih obaveza neposredno, prenosom hartija od vrednosti ili ugovaranjem promene poverilaca, odnosno dužnika u određenom obligacionom odnosu (asignacija, cesija i dr.), prebijanjem (kompenzacija) i na drugi način u skladu sa zakonom. Nesporna je činjenica da je tuženi organ prihvatio plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina na uvezenu robu kompenzacijom, kao i da odredbe člana 136. stav 1. tačka 2. Carinskog zakona ("Službeni list SRJ" br.45/92 ... 36/02) ne određuju da se carina i druge uvozne dažbine moraju platiti u novcu, da bi se ukoliko je njihova uplata neosnovana mogao tražiti povraćaj tih sredstava. Stoga je pogrešno stanovište tuženog organa da tužilac ne može, u smislu odredbe člana 136. stav 1. tačka 2. Carinskog zakona, prema kojoj podnosilac deklaracije može u roku od godinu dana od dana podnošenja deklaracije podneti zahtev carinarnici kod koje uplati carinu i druge uvozne dažbine da ih naknadno obračuna i donese rešenje o naplati odnosno povraćaju carine i drugih uvoznih dažbina neobračunatih ili obračunatih u manjem ili većem iznosu, tražiti povraćaj neosnovano plaćene uvozne dažbine u konkretnom slučaju. Plaćanje carine i drugih uvoznih dažbina kompenzacijom ne utiče, po stavu suda, na pravo podnosioca deklaracije na podnošenje zahteva za povraćaj sredstava u smislu citirane odredbe Carinskog zakona, niti je od uticaja na osnovanost tako podnetog zahteva.

Sa izloženog, Vrhovni sud Srbije je, na osnovu odredbe člana 38. stav 2. u vezi člana 41. stav 2. Zakona o upravnim sporovima ("Službeni list SRJ" br.46/96), odlučio kao u dispozitivu presude, s tim što su pravno shvatanje i primedbe suda, izneti u ovoj presudi, obavezni za tuženi organ u smislu odredbe člana 61. istog Zakona.

PRESUĐENO U VRHOVNOM SUDU SRBIJE U BEOGRADU

dana 15.12.2005. godine, U.1134/05

Zapisničar, Predsednik veća-sudija,

Vesna Karanović, s.r. Snežana Živković, s.r.

Za tačnost otpavka

MĐ